

АФІЛОФОРОЇДНІ ГРИБИ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА “ЧОРНОЛІСЬКИЙ” (КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ)

М.В. Єльчанинова, В.В. Джаган

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

APHYLLOPHOROID FUNGI OF THE CHORNOLISKY RESERVE (KIROVOGRAD REGION). Elchaninova M.V., Dzhagan V.V. - *Nature Reserves in Ukraine*. 16 (2): 33-36. - As a result of the mycological study in Chernolesky Reserve, 23 species of aphylloroid fungi which belong to 20 genera, 11 families, 4 orders of class Agaricomycetes of division Basidiomycota during the 2009 were revealed. 19 species of aphylloroid fungi are reported for the first time for this reserve, and *Ceraceomyces microsporus* K.H. Larss. is found for the second time on the territory of Ukraine.

Keywords: Chornolisky reserve, aphylloroid fungi.

АФІЛОФОРОЇДНІ ГРИБИ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА “ЧОРНОЛІСЬКИЙ” (КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ). Єльчанинова М.В., Джаган В.В. - *Заповідна справа в Україні*. 16 (2): 33-36. - В результаті проведених мікологічних досліджень на території ландшафтного заказника “Чорноліський” протягом 2009 р. було знайдено 23 види афілофороїдних грибів, що належать до 20 родів, 11 родин, 4 порядків класу Agaricomycetes відділу Basidiomycota. 19 видів виявились новими для заказника, а *Ceraceomyces microsporus* К.Н. Ларсс. вдруге зареєстровано на території України.

Ключові слова: Заказник “Чорноліський”, афілофороїдні гриби.

АФИЛЛОФОРОИДНЫЕ ГРИБЫ ЛАНДШАФТНОГО ЗАКАЗНИКА “ЧЕРНОЛЕССКИЙ” (КИРОВОГРАДСКАЯ ОБЛАСТЬ). Ельчанинова М.В., Джаган В.В. - *Заповідна справа в Україні*. 16 (2): 33-36. - В результате проведенных микологических исследований на территории ландшафтного заказника “Чернолесский” в течение 2009 г. было обнаружено 23 вида афиллофороидных грибов, которые принадлежат к 20 родам, 11 семействам, 4 порядкам класса Agaricomycetes отдела Basidiomycota. 19 видов впервые приводятся для территории заказника, а *Ceraceomyces microsporus* К.Н. Ларсс. второй раз зарегистрирован на территории Украины.

Ключевые слова: Заказник “Чернолесский”, афиллофороидные грибы.

Територія правобережного Лісостепу характеризується розвинутою мережею природно-заповідного фонду. Враховуючи те, що більшість афілофороїдних грибів належать до групи ксилотрофних базидіоміцетів, значний інтерес представляють саме лісові об'єкти, серед яких найбільшим на території Кіровоградської області є лісовий масив Чорний ліс, в межах якого знаходиться декілька природно-заповідних територій. Однією з таких територій є ландшафтний заказник “Чорноліський” (Шеляг-Сосонко, 1987; Мирза-Сіденко, 2008).

Цей природоохоронний об'єкт був створений за постановою Ради Міністрів УРСР від 11 вересня 1980 р. з метою охорони найбільш значних масивів листяних порід, розташованих на межі Лісостепу і Степу. Йому була присвоєна категорія ландшафтного заказника загальнодержавного значення (загальна площа складає 3491,0 га). Він розташований в північній частині Кіровоградської області в межах Знам'янського району і займає більшу частину Богданівського лісництва (квартали 1–118) (Онищенко, 1977). За геоботанічним районуванням України територія заказника належить до Єлісаветградсько-Онуфріївського району Добровеличківсько-Олександрівського геоботанічного округу дубових, грабово-дубових лісів та лучних степів Європейсько-Сибірської лісостепової області (Геоботанічне районування..., 1977).

В межах ландшафтного заказника “Чорноліський” знаходиться ще один природно-заповідний об'єкт – гідрологічна пам'ятка природи “Озеро-болото Чорний ліс” (Андриєнко, 1980).

Слід зазначити, що цілеспрямовані дослідження мікобіоти на території заказника не проводились. В результаті опрацювання мікологічного гербарію Інституту ботаніки ім. М. Г. Холодного (KW) ми виявили лише 4 види афілофороїдних грибів, які наводяться для зазначеної ви-

ще території (*Daedalea quercina* (L.) Fr., *Hymenochaete rubiginosa* (Dicks.: Fr.) Lév., *Ganoderma applanatum* (Pers.) Pat., *Phellinus igniarius* (L. ex Fr.) Quél.).

Протягом 2009 р. нами було розпочато вивчення видового складу афілофороїдних грибів ландшафтного заказника “Чорноліський” екскурсійно-маршрутним методом.

Для ідентифікації зразків використовували ряд визначників (Николаєва, 1961; Радзівський та ін., 1972; Бондарцева, Пармасто, 1986; Nordic Macromycetes, 1992, 1997; Ryvarden, 1993, 1994; Бондарцева, 1998; Змитрович, 2008). Основним посібником для визначення кортиціоїдних грибів було восьмитомне видання “The Corticiaceae of North Europe” (Eriksson et al., 1973; 1975; 1976; 1978; 1981; 1984; Hjortstam et al., 1987; 1988). Виявлені види грибів розміщені відповідно до системи, прийнятої Д.С. Гіббеттом (Hibbett et al., 2007). Обсяг порядків та сучасні назви грибів узгоджено з 10-м виданням “Ainsworth and Bisby's Dictionary of the fungi” (Kirk et al., 2008) та номенклатурною базою даних “CABI Bioscience Databases. Index fungorum”.

В результаті проведених досліджень нами було виявлено 23 види афілофороїдних грибів, що належать до 20 родів, 11 родин, 4 порядків класу Agaricomycetes відділу Basidiomycota.

Провідним у таксономічному відношенні виступає порядок Polyporales, представлений 13 видами, що становить 56,4% від загальної кількості виявлених видів. Значно менше видів налічує порядок Hymenochaetales (5 видів, або 21,7%). Решта 21,5% видів розподілена між порядками Agaricales (3 види; 12,9%) та Russulales (2 види; 8,6%).

В родинному спектрі за кількістю представлених видів перше місце посідає родина Hymenochaetaceae (5

видів), також до провідної родини за кількісним складом належить родина Polyporaceae (4 види). Дещо меншою кількістю представлена родина Fomitopsidaceae (3 види). Всі інші родини представлені 1 видом.

У родовому спектрі найбільшою кількістю видів характеризуються роди *Phellinus* Quél (3 види) та *Ganoderma* P. Karst (2 види). Решта родів представлена лише 1 видом.

Серед афілофороїдних грибів відомі сапротрофи, паразити, а також види, здатні до утворення факультативної мікоризи. Серед виявлених грибів ландшафтного заказника "Чорноліський" значно переважають ксилосапротрофи, що розвиваються на опалій та сухостійній деревині (19 видів). Патогени на деревах і чагарниках представлені 3 видами. Ще один вид розвивався на зануреній у ґрунт деревині.

Найчисельнішими на даній території є сапротрофи на опалій деревині, зокрема *Bjerkandera adusta* (Willd.: Fr.) P. Karst., *Hymenochaete rubiginosa* (Dicks.: Fr.) Lév. тощо.

На сухостійній деревині поширені *Daedalea quercina* L.: Pers., *Ganoderma lipsiense* (Batsch) G.F. Atk., *Irpex lacteus* Fr.: Fr., *Peniophora quercina* (Pers.: Fr.) Cooke, *Radulomyces molaris* (Chaillet ex Fr.: Fr.) Christ., *Schizophyllum commune* Fr., *Stereum hirsutum* (Willd.: Fr.) Gray, *Trametes versicolor* (L.: Fr.) Pilát. Більшість із цих видів продовжують свій розвиток і на хмизі.

На стовбурах живих дерев у дібровах трапляються *Fomes fomentarius* (L.: Fr.) Fr., *Polyporus squamosus* Huds.: Fr., *Phellinus ferruginosus* (Schrad.) Pat.

У більш вологих місцевостях, неподалік озера-болота "Чорний ліс", найчастіше траплялися *Laetiporus sulphureus* (Bull.: Fr.) Murrill та *Phellinus punctatus* (Fr.) Pilát.

На території ландшафтного заказника нами були виявлені такі рідкісні для даної території види афілофороїдних грибів, як *Ceriporia purpurea* (Fr.) Komarova, *Ceraceomyces microsporus* K.H. Larss., *Trichaptum fuscoviolaceum* (Ehrenb.: Fr.) Ryvarden, *Ganoderma lucidum* (Curtis) P. Karst., *Polyporus squamosus*. Один з них (*Ceraceomyces microsporus*) є другою знахідкою на території України.

Нижче наводимо список виявлених на території заказника видів грибів. Для зменшення об'єму конспекту використані наступні скорочення місцезнаходжень зразків афілофороїдних грибів: ЗР, озеро-болото – околиці озера-болота "Чорний ліс" Богданівського лісництва Знам'янського району Кіровоградської області; ЗР, Водяне – околиці с. Водяне на території Богданівського лісництва Знам'янського району Кіровоградської області.

Відділ BASIDIOMYCOTA

Клас AGARICOMYCETES

Порядок Agaricales Clem

Родина Amylocorticiaceae Jülich

1. *Ceraceomyces microsporus* K.H. Larss. – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur* L.

Поширення в Україні: Лівобережний Лісостеп. Друга знахідка (Усіченко, 2010).

Родина Pterulaceae Corner

2. *Radulomyces molaris* (Chaillet ex Fr.: Fr.) Christ. (= *Radulum molare* Chaillet ex Fr.: Fr., *R. rude* (Pers.) S. Lundell). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим (Akulov et al., 2003).

Родина Schizophyllaceae Roze ex Quél.

3. *Schizophyllum commune* Fr. (= *S. alneum* J. Schröt.). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*, *Betula pendula* Roth.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Степовий Крим, Гірський Крим, Південне узбережжя Криму (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

Порядок Hymenochaetales Oberw.

Родина Hymenochaetaceae Donk

4. *Coltricia perennis* (L.: Fr.) Murrill (= *Boletus perennis* L., *Polyporus pictus* Schultz.: Fr., *Polystictus perennis* (L.: Fr.) P. Karst). – ЗР, Водяне. На ґрунті.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ (Akulov et al., 2003).

5. *Hymenochaete rubiginosa* (Dicks.: Fr.) Lév. (= *Helvella rubiginosa* Dicks., *Stereum rubiginosum* (Dicks.: Fr.) Fr., *Hymenochaete ferruginea* (Bull.) Masee). – ЗР, Водяне. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Степовий Крим, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

6. *Phellinus ferruginosus* (Schrad.) Pat. (= *Boletus ferruginosus* Pers., *Fomes ferruginosus* (Schrad.) Masee). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Карпати, Прикарпаття, Полісся, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Гірський Крим ((Радзівський та ін., 1972).

7. *Phellinus punctatus* (Fr.) Pilát (= *Polyporus punctatus* Fr.). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Прикарпаття, Полісся, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп (Визначник грибів України, 1972).

8. *Phellinus robustus* (P. Karst.) Bourd. et Galz. – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Закарпаття, Прикарпаття, Полісся, Правобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972).

Порядок Polyporales (Herter) Gäum.

Родина Fomitopsidaceae Jülich

9. *Daedalea quercina* L.: Pers. (= *Agaricus quercinus* L., *Trametes quercina* (L.: Fr.) Pilát) (KW 2697, 2698). – ЗР, Водяне, дубовий ліс. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, злаковий Степ, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

10. *Laetiporus sulphureus* (Bull.: Fr.) Murrill (= *Boletus sulphureus* Bull., *Polyporus sulphureus* Bull.: Fr., *Gri-folia sulphurea* (Bull.: Fr.) Pilát, *L. sulphureus* f. *imbricatus* (Fr.) Bondartsev). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Степовий Крим, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

11. *Piptoporus betulinus* (Bull.: Fr.) P. Karst. (= *Boletus betulinus* Bull., *Polyporus betulinus* Bull.: Fr.). – ЗР, озеро-болото. На *Betula pendula*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

Родина Ganodermataceae Donk per Donk

12. *Ganoderma lipsiense* (Batsch) G.F. Atk. (= *Boletus lipsiensis* Batsch, *Polyporus applanatus* (Pers.) Wallr., *P. stevenii* Lév., *Fomes applanatus* (Pers.) Gillet, *G. applanatum* (Pers.) Pat. (KW 2728)). – ЗР, Водяне. На *Betula pendula*, *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Степовий Крим, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

13. *Ganoderma lucidum* (Curtis) P. Karst. (= *Boletus lucidus* Curtis, *Polyporus lucidum* Fr., *Fomes lucidus* (Curtis: Fr.) Cooke). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Степовий Крим, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

Родина Meruliaceae P. Karst.

14. *Bjercandera adusta* (Willd.: Fr.) P. Karst. (= *Boletus adustus* Willd., *Polyporus adustus* Willd.: Fr., *P. crispus* (Pers.) Fr., *Gloeoporus adustus* (Willd.) Pilát). – ЗР, озеро-болото. На *Betula pendula*, *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Степовий Крим, Гірський Крим (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

Родина Phanerochaetaceae Jülich

15. *Ceriporia purpurea* (Fr.) Komarova (= *Polyporus purpureus* Fr., *Poria purpurea* (Fr.: Fr.) Cooke, *Merulio-ria purpurea* (Fr.: Fr.) Bondartsev et Singer). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Гірський Крим (Akulov et al., 2003).

16. *Irpex lacteus* Fr.: Fr. (= *Sistotrema lacteum* Fr., *I. sinuosus* Fr., *I. canescens* Fr., *I. lacteus* f. *canescens* (Fr.) Bourdot et Galzin, *Trametes lactea* (Fr.: Fr.) Pilát, *T. lactea*

f. *sinuosa* (Fr.) Pilát, *I. lacteus* f. *sinuosus* (Fr.) Nikol.). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*, *Carpinus* sp.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим (Akulov et al., 2003).

17. *Phanerochaete sordida* (P. Karst.) J. Erikss. et Ryvar- den (= *Corticium sordidum* P. Karst., *Peniophora cremea* (Bres.) Sacc. et Syd.). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Закарпаття, Карпати, Лівобережний Лісостеп (Akulov et al., 2003).

Родина Polyporaceae Corda

18. *Fomes fomentarius* (L.: Fr.) Fr. (= *Boletus fomenta-rius* L., *Polyporus fomentarius* (L.) G. Meyer). – ЗР, озе-ро-болото. На *Quercus robur*, *Betula* sp.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим, Степовий Крим, Південне узбережжя Криму (Бондарцев, 1953; Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

19. *Polyporus squamosus* Huds.: Fr. (= *Boletus squa-mosus* Huds., *Polyporellus squamosus* (Huds.) P. Karst., *Polyporus caudicinus* (Scop.) J. Schröt.). – ЗР, озеро-бо-лото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим, Степовий Крим, Південний берег Криму (Akulov et al., 2003).

20. *Trametes versicolor* (L.: Fr.) Pilát (= *Boletus versi-color* L., *Polyporus versicolor* L.: Fr., *Polystictus versi-color* (L.: Fr.) Fr., *Coriolus versicolor* (L.: Fr.) Quéll.). – ЗР, озеро-болото. На *Betula pendula*, *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим, Степовий Крим (Akulov et al., 2003).

21. *Trichaptum fuscoviolaceum* (Ehrenb.: Fr.) Ryvar- den (= *Sistotrema fuscoviolaceum* Ehrenb., *Irpex fuscovio-laceus* Ehrenb.: Fr., *Hirschioporus fuscoviolaceus* (Eh-renb.: Fr.) Donk). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим (Akulov et al., 2003).

Порядок Russulales Kreisel ex Kirk, Cannon et David

Родина Peniophoraceae Lotsy

22. *Peniophora quercina* (Pers.: Fr.) Cooke (= *Thele-phora quercina* Pers. Fr., *Corticium quercinum* (Pers.: Fr.) Fr., *Peniophora corticalis* (Bull.) Bres., *Kneiffia cor-ticalis* (Bull.) Bres.). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus ro-bur*, *Carpinus* sp.

Поширення в Україні: Полісся, Карпати, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ (Радзівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

Родина Stereaceae Pilát

23. *Stereum hirsutum* (Willd.: Fr.) Gray (= *Thelephora hirsuta* Willd.: Fr.). – ЗР, озеро-болото. На *Quercus robur*.

Поширення в Україні: Західне Полісся, Правобережне Полісся, Лівобережне Полісся, Закарпаття, Карпати, Прикарпаття, Правобережний Лісостеп, Лівобережний Лісостеп, Злаковий Степ, Гірський Крим, Південне узбережжя Криму (Радзівівський та ін., 1972; Akulov et al., 2003).

Література

Андриєнко Т.Л. Болотные заказники и памятники природы // Охрана важнейших ботан. объектов Украины, Белоруссии, Молдавии. - Киев: Наук. думка, 1980. - 242 с.
Бондарцева М.А. Определитель грибов России. Вып. 2. Порядок Афиллофоровые / М.А. Бондарцева. - СПб.: Наука, 1998. - 392 с.
Бондарцева М.А., Пармасто Э.Х. Определитель грибов СССР // Порядок афиллофоровые. Вып. 1. - Л: Наука, 1986. - 192 с.
Геоботаничне районування Української РСР. - К.: Наук. думка, 1977. - 303 с.
Змитрович И.В. Определитель грибов России. Порядок Афиллофоровые. Вып. 3. Семейства ателиевые и амилокортициевые. - Москва, 2008. - 279 с.
Мирза-Сіденко М.В., Андриєнко Т.Л., Онищенко В.А., Прядко О.Л. Флора і рослинність проектного Чорнолісько-Дмитрівського національного природного парку // Укр. ботан. журн. - 2008. - Т. 65, № 3. - С. 351-360.
Николаева Т.Л. Флора споровых растений СССР // Том 6. Ежовиковые грибы. - М.-Л.: АН СССР, 1961. - 433 с.
Онищенко В.А., Андриєнко Т.Л. Майбутній національний парк // Заповідні куточки Кіровоградської землі. - К.: Наук. думка, 1977. - 303 с.
Радзівівський Г.Г., Зерова М.Я., Шевченко С.В. Порядок *Aphyllphorales* / Визначник грибів України, Т. 5, кн. 1. - К.: Наук. думка, 1972. - С. 11-217.
Усіченко А.С. Афиллофороїдні гриби Харківського Лісостепу // Автореф. дис...канд. біол. наук. - Київ, 2010. - 21 с.
Шеляг-Сосонко Ю.Р. Чернолесско-Дмитриевский заповедник // Перспект. сеть запов. объектов Украины. - Киев: Наук. думка, 1987. - С. 192-195.

Akulov A.Yu., Usichenko A.S., Leontyev D.V., Yurchenko E.O., Prydiuk M.P. Annotated checklist of aphyllphoroid fungi of Ukraine // Mycena. - 2003. - Vol. 2, № 2. - P. 1-76.
CABI Bioscience Database. Index fungorum [Електронний ресурс] / P. Kirk, J. Cooper (<http://www.indexfungorum.org/Names/Names.asp>).
Eriksson J., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 2: *Aleurodiscus-Confertobasidium*. - Oslo: Fungiflora, 1973. - P. 60-261.
Eriksson J., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 3: *Coronicium-Hyphoderma*. - Oslo: Fungiflora, 1975. - P. 287-546.
Eriksson J., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 4: *Hyphodermella-Mycoacia*. - Oslo: Fungiflora, 1976. - P. 549-886.
Eriksson J., Hjortstam K., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 5: *Mycoaciella-Phanerochaete*. - Oslo: Fungiflora, 1978. - P. 889-1047.
Eriksson J., Hjortstam K., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 6: *Phlebia-Sarcodontia*. - Oslo: Fungiflora, 1981. - P. 1049-1276.
Eriksson J., Hjortstam K., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 7: *Schizopora-Suillosporium*. - Oslo: Fungiflora, 1984. - P. 1281-1449.
Hibbett D.S. et al. (2007): A higher-level phylogenetic classification of the Fungi - Mycological Research. 111 (5). - P. 509-547.
Hjortstam K., Larsson K.-H., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 1: Introduction and keys / drawing John Eriksson. - Oslo: Fungiflora, 1987. - P. 1-59.
Hjortstam K., Larsson K.-H., Ryvarden L. The Corticiaceae of North Europe. Vol. 8: *Phlebiella; Thanatephorus-Ipsilonstridium* / drawings John Eriksson. - Oslo: Fungiflora, 1988. - P. 1449-1631.
Kirk P.M., Cannon P.F., Minter D.W., Stalpers J.A. (2008): Ainsworth and Bisby's Dictionary of the Fungi, 10th edition. - CABI Europe, UK. - 771 p.
Nordic Macromycetes. Vol. 2: Polyporales, Boletales, Agaricales, Russulales / Ed.: Hansen L., Knudsen H. eds. Nordsvamp - Copenhagen, 1992. - 473 p.
Nordic Macromycetes. Vol. 3: Heterobasidioid, aphyllphoroid and gastromycetoid basidiomycetes / Ed.: Hansen L., Knudsen H. Nordsvamp - Copenhagen, 1997. - 445 p.
Ryvarden L. European polypores. Part 1. *Abortiporus-Lindtneria* / L. Ryvarden, R.L. Gilbertson. - Oslo: Fungiflora, 1993. - 387 p.
Ryvarden L. European polypores. Part 2. *Meripilus-Tyromyces* / L. Ryvarden, R.L. Gilbertson. - Oslo: Fungiflora, 1994. - P. 388-743.

ШЛЯПОЧНЫЕ ГРИБЫ ШАХБУЗСКОГО
ГОСУДАРСТВЕННОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВЕДНИКА
НАХЧЫВАНСКОЙ АВТОНОМНОЙ РЕСПУБЛИКИ
АЗЕРБАЙДЖАНА

Г.С. Сейидова

Институт биоресурсов Нахчыванского отделения НАН Азербайджана

MUSHROOMS OF THE SHAHBUZ NATURAL RESERVE OF NAKHCHIVAN AUTONOMOUS REPUBLIC OF AZERBAIJAN. Seyidova H.S. - Nature Reserves in Ukraine. 16 (2): 36-40. - Mushrooms of Shahbuz nature reserve were studied. 50 species of agaricoid basidiomycetes from 4 orders and 15 families were revealed. Species of the orders *Agaricales*, *Polyporales*, *Boletales* families *Agaricaceae*, *Tricholomataceae*, *Coprinaceae*, *Hygrophoraceae*, *Lycoperdaceae* and *Polyporaceae* dominated. From them 7 species are new for mycobiota Azerbaijan, and 37 species for mycobiota Nakhchivan Autonomous Republic.
Keywords: Shahbuz nature reserve, mycobiota.

ШАПИНКОВІ ГРИБИ ШАХБУЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА НАХЧЫВАНСЬКОЇ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ АЗЕРБАЙДЖАНУ. Сейідова Г.С. - Заповідна справа в Україні. 16 (2): 36-40. - Досліджено мікобіоту Шахбузького заповідника. Виявлено 50 видів агарикальних базидіоміцетів, які відносяться до 4 рядів та 15 родин. Домінують види родин *Agaricaceae*, *Tricholomataceae*, *Coprinaceae*, *Hygrophoraceae*, *Lycoperdaceae* та *Polyporaceae* з рядів *Agaricales*, *Polyporales*, *Boletales*. З них 7 видів є новими для мікобіоти Азербайджану, і 37 - для мікобіоти Нахчыванської Автономної Республіки.

Ключові слова: Шахбузький Державний Природний заповідник, мікобіота.